

до наказу від \_\_\_\_\_ 2021 р. № \_\_\_\_\_

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І  
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

**“ЗАТВЕРДЖУЮ”**

Декан юридичного факультету

Яра О.С.

“\_\_\_” \_\_\_\_\_ 2021 р.

**“СХВАЛЕНО”**

на засіданні кафедри міжнародного  
права та порівняльного правознавства

Протокол № \_\_\_ від “\_\_\_” \_\_\_\_ 20\_\_ р.

Завідувач кафедри

\_\_\_\_\_ Ладиченко В.В.

**”РОЗГЛЯНУТО ”**

Гарант ОП \_\_\_\_\_

Гарант ОП

\_\_\_\_\_ Панькова Л.О.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ»**

спеціальність 081

освітня програма Право

Факультет (ННІ) юридичний

Розробники: доцент кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства,  
к.ю.н., доц., Кідалов Сергій Олександрович

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

## 1. Опис навчальної дисципліни

### «Міжнародний захист прав людини»

(назва)

| Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь     |                      |                       |
|---------------------------------------------------------------------|----------------------|-----------------------|
| Освітній ступінь                                                    | Бакалавр             |                       |
| Спеціальність                                                       | 081                  |                       |
| Освітня програма                                                    | «Право»              |                       |
| Характеристика навчальної дисципліни                                |                      |                       |
| Вид                                                                 | Обов'язкова          |                       |
| Загальна кількість годин                                            | 150                  |                       |
| Кількість кредитів ECTS                                             | 5                    |                       |
| Кількість змістових модулів                                         | 2                    |                       |
| Курсовий проект (робота) (за наявності)                             | -                    |                       |
| Форма контролю                                                      | іспит                |                       |
| Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання |                      |                       |
|                                                                     | денна форма навчання | заочна форма навчання |
| Рік підготовки (курс)                                               | 3                    |                       |
| Семестр                                                             | 6                    |                       |
| Лекційні заняття                                                    | 45год.               | год.                  |
| Практичні, семінарські заняття                                      | 45год.               | год.                  |
| Лабораторні заняття                                                 | год.                 | год.                  |
| Самостійна робота                                                   | 60 год.              | год.                  |
| Індивідуальні завдання                                              | год.                 | год.                  |
| Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання       | 2год.                |                       |

## 2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета курсу полягає у вивченні навчальної дисципліни «Міжнародний захист прав людини» є оволодіння студентами науково-теоретичними та практичними знаннями про сутність та правову природу прав і свобод людини, форми їх реалізації, а також про систему національних та міжнародних засобів захисту прав і свобод людини.

Завдання курсу є оволодіння теоретичними та практичними знаннями про правову природу та юридичну сутність прав і свобод людини, форми та способи їх реалізації, а також про рині та складові елементи юридичного механізму захисту прав і свобод людини; набуття професійних практичних навичок щодо визначення, обрання та реалізації найбільш ефективних засобів захисту прав людини. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні: вміти використовувати основні природні права та позитивні права закріплені у міжнародно-правових актах; уміти враховувати процеси еволюції прав людини

впродовж розвитку цивілізації; здатність застосовувати отримані знання на практиці; вміння користуватися міжнародно-правовою термінологією у сфері захисту прав людини. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

**знати:** особливості розвитку ідей прав людини в історії політико-правової думки; сутність та правову природу поняття правового статусу особи; основні підходи до класифікації прав людини; понятійний апарат системи міжнародних стандартів з питань захисту людини та основних свобод; принципи, на яких ґрунтується співробітництво держав в сфері міжнародноправового захисту прав людини; нормативний зміст міжнародних стандартів прав людини; засоби імплементації міжнародних норм з питань прав людини; міжнародно-правові зобов'язання України за універсальними та регіональними конвенціями з прав людини; тенденції розвитку інституту міжнародного захисту прав людини у міжнародному праві.

**вміти:** визначати рівень дотримання міжнародних стандартів прав людини в будь-якій державі; укладати національні і міжнародні документи щодо захисту прав людини відповідно до міжнародних стандартів прав людини; аналізувати національні закони для визначення їх відповідності міжнародним стандартам прав людини; класифікувати права і свободи людини; визначати найбільш ефективні форми та способи реалізації прав і свобод людини; визначати правомірність чи неправомірність обмеження прав і свобод людини; визначати найбільш ефективні засоби захисту прав людини на національному та міжнародному рівнях; застосовувати на практиці міжнародні та європейські механізми захисту прав людини. Студенти, готуючись до семінарських занять, повинні навчитися характеризувати: міжнародні акти з прав людини; тлумачити міжнародні договори та рішення судових та правоохоронних органів відповідно до конкретних ситуацій порушень прав людини; вміти використовувати необхідні бази даних; володіння методами наукового аналізу; вміти опрацьовувати текстову та мультимедійну інформацію.

Набуття компетентностей:

**загальні компетентності (ЗК):** ЗК 1. Здатність абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК9. Здатність працювати в команді. ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми. ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності. ЗК15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

**фахові (спеціальні) компетентності (ФК):** СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві; СК2 Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів; СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи; СК4 Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини; СК5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права; СК6. Знання і розуміння основ права Європейського Союзу; СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право; СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права; СК9. Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів; СК10. Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання; СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти; СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції; СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності; СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

**Програмні результати:**

ПРН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.

ПРН19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

**3. Програма та структура навчальної дисципліни для:**

– повного терміну денної (заочної) форми навчання;

– скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.

| Назви змістових<br>модулів і тем                                              | Кількість годин |        |              |   |     |     |      |              |              |    |     |     |      |  |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------|--------------|---|-----|-----|------|--------------|--------------|----|-----|-----|------|--|
|                                                                               | денна форма     |        |              |   |     |     |      | Заочна форма |              |    |     |     |      |  |
|                                                                               | тижні           | усього | у тому числі |   |     |     |      | усього       | у тому числі |    |     |     |      |  |
|                                                                               |                 |        | л            | п | лаб | інд | с.р. |              | л            | п  | лаб | інд | с.р. |  |
| 1                                                                             | 2               | 3      | 4            | 5 | 6   | 7   | 8    | 9            | 10           | 11 | 12  | 13  | 14   |  |
| Змістовий модуль 1. Поняття та зміст міжнародно-правового захисту прав людини |                 |        |              |   |     |     |      |              |              |    |     |     |      |  |
| Тема 1. Розвиток ідей<br>про міжнародний<br>захист прав людини                | 1               | 15     | 5            | 5 |     |     | 5    |              |              |    |     |     |      |  |

|                                                                                                                             |    |     |    |    |   |  |    |  |   |   |   |  |   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-----|----|----|---|--|----|--|---|---|---|--|---|
| Тема 2. Поняття та зміст міжнародно-правового захисту прав людини                                                           | 2  | 15  | 5  | 5  |   |  | 5  |  |   |   |   |  |   |
| Тема 3 Всесвітні механізми забезпечення прав людини                                                                         | 3  | 15  | 5  | 5  |   |  | 5  |  |   |   |   |  |   |
| Разом за змістовим модулем 1                                                                                                |    | 45  | 15 | 15 |   |  | 15 |  |   |   |   |  |   |
| Змістовий модуль 2. Регіональні механізми забезпечення прав людини                                                          |    |     |    |    |   |  |    |  |   |   |   |  |   |
| Тема 4. Захист прав людини в ЄС                                                                                             | 4  | 14  | 4  | 4  |   |  | 6  |  |   |   |   |  |   |
| Тема 5. Міжамериканська система захисту прав людини                                                                         | 5  | 14  | 4  | 4  |   |  | 6  |  |   |   |   |  |   |
| Тема 6. Африканська система захисту прав людини                                                                             | 6  | 14  | 4  | 4  |   |  | 6  |  |   |   |   |  |   |
| Тема 7. Система захисту прав людини арабського регіону                                                                      | 7  | 14  | 4  | 4  |   |  | 6  |  |   |   |   |  |   |
| Тема 8. Міжнародний захист прав людини в умовах збройних конфліктів                                                         | 8  | 18  | 6  | 6  |   |  | 6  |  |   |   |   |  |   |
| Тема 9. Сутність регіонального механізму забезпечення дотримання прав людини                                                | 9  | 14  | 4  | 4  |   |  | 6  |  |   |   |   |  |   |
| Тема 10. Роль Європейського суду з прав людини в системі регіонального міжнародно-правового контролю дотримання прав людини | 10 | 17  | 4  | 4  |   |  | 9  |  |   |   |   |  |   |
| Разом за змістовим модулем 2                                                                                                |    | 136 | 30 | 30 |   |  | 45 |  |   |   |   |  |   |
| Усього годин                                                                                                                |    | 136 | 45 | 45 |   |  | 60 |  |   |   |   |  |   |
| Курсовий проект (робота) з _____<br>(якщо є в робочому навчальному плані)                                                   |    |     | -  | -  | - |  | -  |  | - | - | - |  | - |
| Усього годин                                                                                                                |    | 136 | 45 | 45 |   |  | 60 |  |   |   |   |  |   |

#### 4. Теми семінарських занять

| № з/п | Назва теми                                                                                                                  | Кількість годин |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1     | Розвиток ідей про міжнародний захист прав людини                                                                            | 5               |
| 2     | Поняття та зміст міжнародно-правового захисту прав людини                                                                   | 5               |
| 3     | Всесвітні механізми забезпечення прав людини                                                                                | 5               |
| 4     | Захист прав людини в ЄС                                                                                                     | 4               |
| 5     | Міжамериканська система захисту прав людини                                                                                 | 4               |
| 6     | Африканська система захисту прав людини                                                                                     | 4               |
| 7     | Система захисту прав людини в умовах збройних конфліктів                                                                    | 4               |
| 8.    | Міжнародний захист прав людини в умовах збройних конфліктів                                                                 | 6               |
| 9.    | Сутність регіонального механізму забезпечення дотримання прав людини                                                        | 4               |
| 10.   | Тема 10. Роль Європейського суду з прав людини в системі регіонального міжнародно-правового контролю дотримання прав людини | 4               |

#### 5. Теми практичних занять

| № з/п | Назва теми                                                                                                                  | Кількість годин |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1     | Розвиток ідей міжнародного захисту прав людини                                                                              | 4               |
| 2     | Поняття та зміст міжнародно-правового захисту прав людини                                                                   | 2               |
| 3     | Всесвітні механізми забезпечення прав людини                                                                                | 2               |
| 4     | Захист прав людини в ЄС                                                                                                     | 2               |
| 5     | Міжамериканська система захисту прав людини                                                                                 | 2               |
| 6     | Африканська система захисту прав людини                                                                                     | 4               |
| 7     | Система захисту прав людини арабського регіону                                                                              | 2               |
| 8.    | Міжнародний захист прав людини в умовах збройних конфліктів                                                                 | 4               |
| 9.    | Сутність регіонального механізму забезпечення дотримання прав людини                                                        | 4               |
| 10.   | Тема 10. Роль Європейського суду з прав людини в системі регіонального міжнародно-правового контролю дотримання прав людини | 4               |

#### 6. Теми лабораторних занять

| № з/п | Назва теми | Кількість годин |
|-------|------------|-----------------|
| 1     |            |                 |

|     |  |  |
|-----|--|--|
| 2   |  |  |
| ... |  |  |

**7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.**

Форма 1.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

Факультет: юридичний

Форма навчання: денна

Семестр/курс: третій/другий

Дисципліна: міжнародно-правові стандарти прав людини

Викладач: Кідалов С.О.

“Затверджую”

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_ В.В. Ладиченко

“ \_\_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 2021 р.

ПАКЕТ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ Варіант № 1

|   |                                                            |
|---|------------------------------------------------------------|
|   | 1. Права людини регулюються нормами                        |
| 1 | Тільки національного права                                 |
| 2 | Тільки міжнародного права                                  |
| 3 | Як нормами національного, так і нормами міжнародного права |

|   |                                                                          |
|---|--------------------------------------------------------------------------|
|   | 2. Права людини регулюються виключно нормами внутрішньодержавного права: |
| 1 | Завжди                                                                   |
| 2 | Тільки до кінця XVIII ст.                                                |
| 3 | Майже до початку XX ст.                                                  |

|   |                                                                                                                                                                   |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   | 3. Після першої світової війни і утворення Ліги Націй право держав на втручання силою зброї у внутрішні справи тих з них, де порушуються права і свободи громадян |
| 1 | Не змінюється                                                                                                                                                     |
| 2 | Обмежується                                                                                                                                                       |
| 3 | Посилюється                                                                                                                                                       |

|   |                                                                                                                                                   |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   | 4. Першим в історії міжнародних відносин багатостороннім договором, яким було закладено засади співробітництва держав в питаннях прав людини, був |
| 1 | Заключний акт Нюрнберзького процесу                                                                                                               |
| 2 | Статут ООН                                                                                                                                        |
| 3 | Загальна декларація прав людини                                                                                                                   |

|  |                            |
|--|----------------------------|
|  | 5. Права другого покоління |
|--|----------------------------|

|   |                                                                                                   |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   | 6. СРСР і соціалістичні країни під час прийняття Загальної декларації прав людини, голосували так |
| 1 | Утрималися                                                                                        |
| 2 | За                                                                                                |

|   |       |
|---|-------|
| 3 | Проти |
|---|-------|

|   |                                                                                   |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------|
|   | 7. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права був схвалений ООН |
| 1 | 10 грудня 1948 р.                                                                 |
| 2 | 16 грудня 1966 р.                                                                 |
| 3 | 23 грудня 1993 р.                                                                 |

|   |                                                                                                |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   | 8. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права був схвалений Генеральною Асамблеєю ООН |
| 1 | 10 грудня 1948 р.                                                                              |
| 2 | 24 грудня 1959 р.                                                                              |
| 3 | 16 грудня 1966 р.                                                                              |

|  |                                                                                                        |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | 9. Загальна декларація прав людини, була затверджена і проголошена Генеральною Асамблеєю ООН у ...році |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|   |                                                                                                 |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   | 10. Згідно з Міжнародними пактами про права людини 1966 р. Україна взяла на себе зобов'язання   |
| 1 | Приймати участь у всіх майбутніх пактах з прав людини                                           |
| 2 | Підписувати лише багатосторонні договори стосовно прав людини                                   |
| 3 | Привести своє законодавство у відповідність до міжнародних стандартів, закріплених у цих пактах |

|   |                                |
|---|--------------------------------|
|   | 11. В Україні передбачено      |
| 1 | єдине громадянство             |
| 2 | подвійне громадянство          |
| 3 | законодавством не врегульовано |

|   |                                                         |
|---|---------------------------------------------------------|
|   | 12. Право на життя означає                              |
| 1 | ніхто не може бути позбавлений життя ні в якому випадку |
| 2 | ніхто не може бути свавільно позбавлений життя          |
| 3 | обидва варіанти правильні                               |

|   |                                                                     |
|---|---------------------------------------------------------------------|
|   | 13. Користуватися правовою допомогою захисника громадянин має право |
| 1 | з моменту арешту чи затримання                                      |
| 2 | з моменту закінчення слідства                                       |
| 3 | під час суду                                                        |

|   |                                                                                                           |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   | 14. Чи може бути обмежене право на свободу слова та думки, вільне висловлення своїх поглядів і переконань |
| 1 | не може бути обмежене                                                                                     |
| 2 | може бути обмежене за рішенням Конституційного Суду України                                               |
| 3 | може бути обмежене в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності та громадського порядку    |

|  |                                                                                               |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | 15. Європейська Конвенція про захист прав людини і основних свобод була схвалена в рамках ... |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------|

|   |                                                                             |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|
|   | 16. Основними функціями політичних партій в Україні є                       |
| 1 | задоволення спільних інтересів та потреб громадян                           |
| 2 | сприяння формуванню та виявленню політичної волі громадян, участь у виборах |
| 3 | захист професійних інтересів громадян                                       |

|   |                                                               |
|---|---------------------------------------------------------------|
|   | 17. Верховний комісар з прав людини призначається терміном на |
| 1 | 4 роки                                                        |
| 2 | 3 роки                                                        |
| 3 | 5 років                                                       |

|   |                                                            |
|---|------------------------------------------------------------|
|   | 18. Релігія, що є обов'язковою в Україні                   |
| 1 | католицька                                                 |
| 2 | юдейська                                                   |
| 3 | православна                                                |
| 4 | жодна релігія не може бути визнана державою як обов'язкова |

|    |                                                         |
|----|---------------------------------------------------------|
| 50 | 19. Розгляд скарг Комітетом із прав людини відбувається |
| 1  | На закритих засіданнях                                  |
| 2  | На відкритих засіданнях                                 |
| 3  | За вибором сторін                                       |

|  |                                |
|--|--------------------------------|
|  | 20. Права першого покоління... |
|--|--------------------------------|

|   |                                  |
|---|----------------------------------|
|   | 21. Рекомендація МОП             |
| 1 | Є міжнародним договором          |
| 2 | Не є міжнародним договором       |
| 3 | Залежить від домовленості сторін |

|   |                       |
|---|-----------------------|
|   | 22. МОП була створена |
| 1 | У 1948 р.             |
| 2 | У 1966 р.             |
| 3 | У 1919 р.             |

|   |                                                     |
|---|-----------------------------------------------------|
|   | 23. До спеціальних прав меншин можна віднести такі: |
| 1 | Право на соціальний захист                          |
| 2 | Політичні права                                     |
| 3 | Право на повагу до своєї культурної самобутності    |

|   |                                                                                       |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------|
|   | 24. Першим найбільш авторитетним документом у галузі захисту прав дітей можна вважати |
| 1 | Загальну декларацію прав людини                                                       |
| 2 | Загальну декларацію прав дитини                                                       |
| 3 | Міжнародний пакт про громадянські та політичні права                                  |

|   |                                                      |
|---|------------------------------------------------------|
|   | 25. Основним правовим принципом захисту прав дітей є |
| 1 | Рівність прав усіх дітей                             |
| 2 | Рівність обов'язків                                  |
| 3 | Забезпечення економічних прав                        |

26. Дитиною є «кожна людська істота до досягнення ... -річного віку»

27. Біпатриди - це...

28. Встановіть відповідність.

1. Конвенція про статус біженців 1951 р.

2. Загальна декларація прав людини 1948 р.

А. перший міжнародний документ, що захищає права дитини

Б. перший міжнародний договір, що охоплює різні сфери життя біженців

29. Загальна декларація прав людини у другій статті констатувала, що кожна людина повинна мати всі права і свободи незалежно від ...

30. Європейська конвенція про захист прав людини і основних свобод була схвалена у ... році.

**8. Методи навчання.** Навчальна дисципліна «Міжнародний захист прав людини» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу (КМСОНП). Для досягнення вказаної мети та завдань передбачається проведення лекцій, практичних занять, а також самостійна робота здобувачів для найліпшого опанування додаткової літератури та нормативного матеріалу. Дана система запроваджується з метою удосконалення контролю якості знань здобувачів, сприяння формуванню системних та систематичних знань, стабільної самостійної роботи впродовж семестру, підвищення об'єктивності оцінювання знань та адаптації до вимог, визначених Європейською системою залікових кредитів (ECTS).

**9. Форми контролю.** Дисципліна вивчається протягом одного семестру та складається з двох змістовних модулів (ЗМ). По завершенню курсу слухачі

складають іспит. На іспит виносяться вузлові питання, типові і комплексні завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань

- 10. Розподіл балів, які отримують студенти.** Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

| Рейтинг студента,<br>бали | Оцінка національна<br>за результати складання |               |
|---------------------------|-----------------------------------------------|---------------|
|                           | екзаменів                                     | заліків       |
| 90-100                    | Відмінно                                      | Зараховано    |
| 74-89                     | Добре                                         |               |
| 60-73                     | Задовільно                                    |               |
| 0-59                      | Незадовільно                                  | Не зараховано |

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни  $R_{\text{дис}}$  (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи  $R_{\text{нр}}$  (до 70 балів):  $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$ .

**11. Методичне забезпечення** Методичною основою вивчення курсу є «Робоча програма курсу та навчально-методичний комплекс до вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний захист прав людини» для здобувачів за спеціальністю: 081 «Право», затверджені рішенням кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства, протокол № \_\_ від \_\_\_\_\_ 2021 р.

## **12. Рекомендована література**

– основна:

1. Дмитрієв А.І., Муравйов В.І. Міжнародне публічне право: Навч. посібник Відп. редактори Ю.С. Шемшученко, Л.В. Губерський – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 640с. Міжнародне гуманітарне прав. – С.352-412.

2. Дудаш Т.І. Практика Європейського суду з прав людини: навч. посіб. Т.І.Дудаш.- 3-тє видання, стереотипне.-К.: Алерта, 2016.- 488с. 3. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р. URL: [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995\\_015/print1389988659002889](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_015/print1389988659002889)

4. Європейська конвенція з прав людини: основні положення, практика застосування, український контекст / уклад. і наук. ред. О. Л. Жуковська. – К. : ВІПОЛ, 2004. – 960 с.

5. Конвенція про захист прав і основоположних свобод людини від 04.11.1950 р. URL: [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995\\_004/print1389988659002889](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004/print1389988659002889)

6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (в питаннях та відповідях) :навч.-посіб. [О.В.Сердюк, О.Я.Трагнюк, І.В.Яковюк та ін.] ;за заг. ред.І.В.Яковюка.- Харків :Право, 2019.- 124с.

7. Колодій, А. М. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні : підручник А. М. Колодій, А. Ю. Олійник. К. : Всеукраїнська асоціація видавців "Правова єдність", 2008. 350 с.

8. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть :учеб.для студентов юрид. фак. и вузов И.И. Лукашук.- М. : Волтерс Клувер, 2008.- С. 33-38.

9. Мальський М. З. , Мацях М. М.Теорія міжнародних відносин: Підручник. 2-е вид., перероблене і доп. – К.: Кобза, 2003. – 528с.

10. Міжнародне публічне право : підручник :у 2 т. В.В.Мицик, М.В.Буроменський, М.М.Гнатовський та ін. ; за заг.ред. В.В.Мицика.- Харків : Право, 2019.-624 с.Міжнародне право прав людини.-С. 93-153.

11.Міжнародне право: Навч. посібник За ред. М.В. Буроменського – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 336с. Міжнародна право прав людини. - С. 186 – 208.

12.Міжнародне право: Основні галузі: Підручник За ред. В.Г. Буткевича. – К.: Либідь, 2010. – 816с. Міжнародне право захисту прав людини та основних свобод С.196-258.

13.Міжнародне право: підручник Ліпкан В.А., Антипенко В.Ф., Акулов С.О. та ін. заг.ред. В.А.Ліпкана. - К.: КНТ, 2015. – 759 с. Міжнародне право захисту прав людини та основних свобод. С. 321-331.

14.Міжнародне публічне право: підручник В.М. Репецький, В.М. Лисик, М.М. Микієвич та ін.; за ред. В.М. Репецького. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2012. – 437с. Міжнародне право прав людини. – С. 176-190.–

15.Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 19.10.1973р. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_043](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043).

16.Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 19.10.1973р. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_042](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042).

17.Права людини у міжнародному праві. Міжнародно-правові механізми захисту : підруч. В. В. Мицик ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. - К. : Промінь, 2010. - 722 с.

18.Права і свободи людини і громадянина в Україні (доктрина Європейського суду з прав людини і Конституційного Суду України) : навчальний посібник. К. : Юрінком Інтер, 2013. 376 с. 93-80.

19.Пастухова Л. В. Європейський механізм забезпечення прав людини / Л. В. Пастухова. – Сімф. : Таврія, 2009. – 224 с.

20.Теорія та практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод:навч.-посіб.О.В.Сердюк, О.Я.Трагнюк, І.В.Яковюк та ін. ;за заг. ред.І.В.Яковюка.- Харків :Право, 2018.- 374с.

#### **допоміжна:**

1. Альчук, М. Права людини: філософсько-правовий дискурс. Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. 2014. Вип. 4. С. 7-14.

2. Анцупова, Т. Забезпечення послідовності прецедентного права Європейського суду з прав людини: роль Великої палати. Право України. 2013. № 10. С. 162-170.

3. Базов О. Реалізація права на свободу вираження поглядів та свободу мирних зібрань у контексті юрисдикції Європейського суду з прав людини . Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. 2016. № 1. С. 26-31.
4. Битяк, Ю. Права і свободи людини в умовах глобалізації. Філософія права і загальна теорія права. 2013. № 2. С. 80-93.
5. Буткевич, В. Європейська конвенція з прав людини і основних свобод: генеза намірів і права. Право України. 2010. № 10 : Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 60 років. С. 60-88.
6. Волкова, Л. Обмеження в реалізації права на мирні зібрання відповідно до ст. 11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах. 2015. № 3-4. С. 59-67.
7. Горобець, Н. Г. Огляд стану виконання рішень Європейського суду з прав людини в контексті захисту права власності. Часопис Київського університету права. 2015. № 1. С. 293-299.
8. Горобець, Н. Г. Поняття та сутність права власності в контексті Першого Протоколу до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. та практики Європейського суду з прав людини. Часопис Київського університету права. 2014. № 4. С. 307- 312.
9. Дамірлі, М. Європейська конвенція з прав людини як ключовий елемент системи права Ради Європи. Право України. 2010. № 10 : Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 60 років. С. 98-104.
10. Ільченко, І. Звернення до Європейського Суду з прав людини як спосіб захисту права власності. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 6. С. 14-18.
11. Климович, О. Право прав людини як *jus cogens* сучасного міжнародного права. Право України. 2008. № 1. С. 30-34.
12. Кретьова, І. Тлумачення положень про права людини Страсбурзьким судом: основні принципи та доктрини. Вісник Національної академії правових наук України : зб. наук. пр. 2014. № 4. С. 165-176.
13. Мукан Б. Передумови виникнення та формування національних органів у справах Європейського Суду з прав людини. *Evropsky politicky a pravny diskurz*. 2016. Vol. 3, Iss. 6. С. 66-74.
14. Новіков Д. В. Гарантії захисту права власності у практиці Європейського суду з прав людини. Європейські перспективи. 2016. Вип. 2. С. 92-98.
15. Олійник А. Ю. Регулювання основних свобод людини і громадянина нормами міжнародного права в Україні. Журнал східноєвропейського права. 2015. № 12. С. 37-43.
16. Прокопчук Ю. Міжнародні стандарти захисту права людини на працю в актах ООН. Право України. 2011. № 10. С. 297-303.
17. Рабінович, П. Основоположні права людини: соціально-антропна сутність, змістова класифікація. Право України. 2010. № 2. С. 18-24.
18. Севостьянова, Н. І. Звернення до Європейського суду з прав людини як реалізація права на правосуддя: монографія / Н. І. Севостьянова. Одеса : Фенікс, 2012. 216 с.

19. Стрельцова, О. Становлення та розвиток принципу основних прав людини як джерела права Європейського союзу. Право України. 2003. № 11. С. 158-162.

20.Тимченко, Г. Практика Європейського суду з прав людини в аспекті реалізації принципу верховенства права. Право України. 2014. № 5. С. 203-213.

21.Ткачук О. С. Класифікація елементів права на справедливий суд: національна теорія та практика Європейського Суду з прав людини. Прикарпатський юридичний вісник. 2016. Вип. 1. С. 71-77.

22.Яковенко А. В. Європейська практика розгляду справ Європейського суду з прав людини щодо невиконання судових рішень в Україні. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2016. Вип. 3. С. 137-139.

### **13. Інформаційні ресурси:**

<http://portal.rada.gov.ua> – Офіційний веб-портал Верховної Ради України.

<http://kmu.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.

<http://ccu.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України.

<http://president.gov.ua> – Офіційне інтернет-представництво Президента України.

<http://www.nau.ua> – Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».